Sticusa - knipselkrant nr. 5

MAANDAG 19 SEPTEMBER 1983

AMIGOE

TERUGHOUDENDHEID GEBODEN BIJ VERGUNNINGEN

Aanbeveling commissie aan minister:

Radio-stations mogen geen ''juke-box'' zijn

WILLEMSTAD— De overheid heeft tot taak uiterst, maar dan ook uiterst terughoudend te zijn met het afgeven van nieuwe vergunningen voor omroepstations op Curacao. Dit aangezien het maximum aantal al bereikt is en voorkomen moet worden af te glijden in een volstrekt ongezonde toestand met slechte onderhoud en "juke-box"-programma's zoals op Aruba het geval is. Zo luidt het advies van een commissie voor het beleid van de overheid ten aanzien van het afgeven van omroepvergunningen.

De commissie is in 1981 samengesteld met als taken het geven van richtlijnen die kunnen dienen als leidraad voor een regeringsbeleid voor verlening van omroepvergunningen en de daaraan verbonden voorwaarden. Als tweede taak gold het onderzoeken in hoeverre en onder welke voorwaarden het aantal omroepbedrijven per eiland uitgebreid kan worden, en welke sociale en economische gevolgen daaraan verbonden zijn, zowel voor de media als voor de bevolking.

GEHALTE

De commissie overhandigde het rapport op 6 september aan minister Ellis. Als belangrijkste conclusie is opgenomen dat er op Curacao geen nieuwe stations meer bij kunnen komen. Het maximum (vijf) is bereikt, waardoor de commissie aanraadt geen vergunningen meer te verlenen voor commerciële stations. Van de andere kant moet de overheid dan wél duidelijke voorwaarden stellen ten aanzien van de technische en programmatische gehalte van de uitzendingen van de bestaande stations. Gebleken is namelijk dat de Curacaose radio-omroep in onvoldoende mate beantwoord aan de informatieve en educatieve functies, terwijl sommige stations zich evenmin houden aan de voorgeschreven technische vereisten. Nieuwe stations kunnen alleen toegestaan worden als ze in hun programma's de tot nu toe verwaarloosde functies accentueren.

Het huidige omroepbestel, zo stelt de commissie, is gegroeid vanuit een volkomen liberaal overheidsbeleid waarbij kwantitatieve grenzen van het omroepbestand uitsluitend door technische beperkingen bepaald werden. Door de steeds meer vervagende technische belemmeringen krijgt het vraagstuk over uitbreidingsmogelijkheden steeds meer een financieel en cultureel-politiek karakter. Hierbij ontkomt de overheid niet aan het maken van een politieke keuze.

TOEGANG

Uitgegaan werd van het feit dat de omroep primair moet voorzien in de heersende maatschappelijke behoefte van de Antilliaanse gemeenschap. Onder "omroep" moet zowel radio als televisie verstaan worden.

De mogelijkheid dat maatschappelijk representatieve groepen participeren in de omroep moet zeer zeker bestudeerd worden. Momenteel is het zo dat de toegang tot de commerciële ether moeilijk is voor deze groepen, omdat zij zelden over de nodige financiën beschikken.

Technische schaarste bestaat er niet meer door recente technologische ontwikkelingen op onder andere het gebied van de FM, kabel, video en satelliet. Technisch gezien is er op Curacao ruimte voor achttien radiostations, en zijn voor de televisie zelfs twaalf kanalen per eiland beschikbaar. Heeft het dus nog zin om met het wegval-

Vervolg „Juke-box"

len van de technische schaarste een vergunningenstelsel te blijven handhaven, is de vraag die hierbij rijst. Op grond hiervan geeft de commissie de volgende aanbevelingen die kunnen dienen als grondslag voor een omroepbeleid:

— de omroep moet primair voorzien in de bestaande maatschappelijke behoefte van de Antilliaanse gemeenschap;

— de Antilliaanse gemeenschap is gebaat bij een van de staat onafhankelijke omroep;

— de omroepstations moeten voldoende finaciële armslag hebben om omroep op een technisch en programmatisch verantwoord niveau te voeren;

— de omroep moet primair ten dienste staan van de democratie, vrijheid van meningsuiting en pluriformiteit.

RECLAMEPOT

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen Saba, Sint Eustatius (die nog geen eigen radiozender hebben)en Bonaire en de andere eilanden. Op de twee Bovenwindse eilanden wordt de omroep verzorgd door repeaters en op Bonaire door een repeater en Radio Nederland Wereld Omroep. Hier zou het rechtvaardig zijn zenders met gelden van de overheid te financieren. De andere eilanden zijn aangewezen op de reclamepot, die echter beperkt van omvang is. En juist daarom is het niet verantwoord met meer commerciële stations te komen.

De situatie op Aruba, waar het maximum verantwoorde aantal stations (vier) overschreden is, maakt dat de stations onmogelijk een verantwoorde omroep kunnen bedrijven. Daar zijn er nu acht stations, een ongezonde toestand ten gevolge van het laissez-faire principe dat tot nog toe gevoerd is ten aanzien van het afgeven van radiovergunningen. Om een soortgelijke afglijding op Curacao te voorkomen, is het beter de bestaande stations te saneren, te meer omdat het maximum van vijf al bereikt is. Tevens verdient het aanbeveling enkele van de bestaande AM-stations over te hevelen op FM, gezien de vele technische voordelen die FM-omroep oplevert.

SATELLIETEN

Voor televisie bestaan er zeer ruime uitbreidingsmogelijkheden, vooral ten aanzien van de ontwikkelingen op het gebied van kabel-televisie. Gezien de technische, sociaal, kulturele en economische omstandigheden moet echter de bestaande situatie gehandhaafd blijven op Sint Maarten, Aruba en Curacao elk een station. De concurrentie van de omroep via buitenlandse satellieten is in de nabije toekomst voor de nationale televisie-omroep een serieuze bedreiging in het voortbestaan. De overheid moet echter ernaar streven desnoods door middel van subsidie minstens één lokaal programma in de lucht houden, met het oog op de bescherming van de nationale kultuur.

Ter sanering van het omroepbestel is het noodzakelijk een stringent normenstelsel wettelijk in te stellen en de naleving daarvan wettelijk af te dwingen. Onafhankelijke controleorganen zoals een Omroepraad en een Reclameraad moeten de bevoegdheid krijgen om sancties op te leggen in geval van overtreding. De enige mogelijke sanctie is nu intrekking van de vergunning. Dat moet volgens de commissie aangevuld worden met meerdere vormen van sanctie passend bij de zwaarte van de overtreding.

CRITERIA

Ook de selectie-procedure bij verlening van vergunningen moet aan criteria en verbonden zijn. Een feit is dat snelle technologische ontwikkelingen van de audio-visuele media in de toekomst continue aandacht van de overheid zullen vergen. Tevens maken die veranderingen de formulering van een expliciet omroepbeleid broodnodig, omdat ze op korte en lange termijn verregaande gevolgen hebben voor de omroep van de Nederlandse Antillen.

Maandag 19 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

FILMLIGA PRESENTEERT

WILLEMSTAD - Komende woensdag 21 september, dit keer dus niet de derde donderdag maar de derde woensdag, presenteert de Curaçaose Filmliga in Theater De Tempel de franse speelfilm "LE GENOU DE CLAIRE".

Deze film, met als akteurs o.a. Jean-Claude Brialy, Aurora Cornu, Beatrice Romand en Laurence de Monaghan en geregisseerd door Eric Rohmer, wordt tot een van de beste Europese speelfilms van de zeventiger jaren gerekend.

Het thema van de film is het verhaal van een vrouw die verliefd is op een man, die weer verliefd is op een andere vrouw die hij toch niet kan krijgen omdat zij bij een ander wil horen.

Een verhaal van ongrijp- en onbereikbaarheden dus.

De aanvang van de filmvoorstelling is half negen 's avonds.

De leden van de Curaçaose Filmliga worden eraan herinnerd dat per 1 oktober het nieuwe lidmaatschaps-semester ingaat en dat nu reeds de mogelijkheid bestaat om het lidmaatschap bij de bestuursleden te verlengen.

Maandag 19 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

EXPOSITIE IN DE TEMPEL

WILLEMSTAD - Aanstaande vrijdag zal er in de Tempel-Gallery een expositie worden geopend met werken van twee Colombiaanse artiesten, te weten GloriaLuz Arellano (batiks) en Gloria Echavaria (etsen).

De expositie in De Tempel werd mogelijk gemaakt dankzij de medewerking van het Cultureel Centrum Curaçao.

De officiële opening vindt om acht uur 's avonds plaats.

Wie de persoon is die deze taak op zich heeft genomen, is nog niet bekend.

Maandag 19 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

DEN HAAG - Na het eerste Calypso Contest dat ter gelegenheid van het onlangs gehouden Caribbean Carnaval in Utrecht werd gehouden, heeft de groep "Sound of Steel Combo" een maxi-singel uitgegeven waarop het winnende lied "S.O.S. Jam" is opgenomen. Het eerste exemplaar van de plaat werd enkele dagen geleden op het Antillenhuis aan de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, drs. Marco J. de Castro, aangeboden. Op de foto: v.l.n.r. De manager van Sound of Steel, Cyril Graanoogst, minister De Castro, Frankie "Calypso Koning" en een lid van de groep, de heer A. Hazel.

Maandag 19 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

WORKSHOP DWARSFLUIT

WILLEMSTAD - Helaas werd er niet eerder bekendheid aan gegeven dat er vanmiddag in het CCC-auditorium een workshop over de dwarsfluit zal worden gegeven door de bekende fluitiste Magdalena Kuhn.
Vanmiddag van vier tot zes uur voor kinderen en vanavond van acht tot tien uur voor volwassenen.
Belangstellenden zijn van harte welkom bij deze workshops.

AMIGOE
DINSDAG 20 SEPTEMBER 1983

Sticusa-gelden dit jaar nog hetzelfde

— Door FRANS KOK —

WILLEMSTAD — De Stichting voor Culturele Samenwerking met de Antillen (Sticusa) krijgt volgend jaar evenveel geld als dit jaar. Zo blijkt uit de begroting voor Antilliaanse zaken die vandaag is ingediend bij het Nederlandse parlement.

Minister Jan de Koning van Antilliaanse zaken blijft wel bij zijn voornemen de Sticusa-hulpverlening geleidelijk aan te beëindigen in de periode 1984-1987. Maar dat moet heel geleidelijk gebeuren, zo schrijft hij in een toelichting op zijn begroting.

In zijn brief van 13 april dit jaar aan de Culturele Adviesraad had De Koning nog geschreven dat hij de subsidie al in 1984 zal gaan verminderen en wel met 1,6 miljoen gulden. De Culturele Adviesraad, de Antilliaanse regering en de eilandsbesturen hebben er echter op aangedrongen voorzichtig te zijn met de overheveling van geld naar de eigen Antilliaanse culturele instanties. De opbouw daarvan dient niet te worden doorkruist of geforceerd door al te snel veel geld naar deze instanties over te boeken. Daaraan heeft De Koning gehoor gegeven en het bedrag gehandhaafd op 6.450.000 gulden.

WILLEMSTAD — Op gepaste wijze werd zaterdagavond in de aula van de universiteit de spiksplinternieuwe vleugelpiano geïnaugureerd. Het was de Curacaose pianist met wereldnaam Harold Martina die er het eerste concert op gaf, terwijl Magdalena Kuhn de geslaagde avond completeerde op de dwarsfluit. Zij gaf de overvolle zaal ook uitleg van de muziekstukken die ten gehore werden gebracht en van haar instrument.

De UNA gaat er prat op dat deze piano is kunnen kopen van gulle giften van de kant van het lokale bedrijfsleven.

Op 24 september wordt het eerste concert gegeven in de muziek-cyclus van de UNA voor het academisch jaar 1983/1984. Dan musiceren Magdalena Kuhn en Aya Landheer op fluit, Vera Stern op harp en Iman Landheer aan de piano.

DEN HAAG — Met als titel "Asin'aki" heeft de Curaçaose musicus, zanger en componist René Samson een bijzonder goed verzorgde LP in Nederland uitgebracht. Op het kabinet van de Gevolmachtigde Minister vond op 9 september de aanbieding plaats van het eerste exemplaar van de LP aan de gevolmachtigde minister drs. Marco de Castro die het gezin Samson op het Antillenhuis ontving. De groep "René and Company" waarvan René Samson de leider is, brengt een achttal nummers op deze LP.

De familie Samson is goed vertegenwoordigd op de plaat: naast de vrouw van René, Denise, hebben zoon Michael en dochter Thania een belangrijke bijdrage aan de plaat geleverd. Moeder en dochter zingen en zoon Michael brengt zelf twee composities; hij kon wegens zijn studie niet bij de overhandiging aanwezig zijn.

Op de foto: Thania Samson overhandigt de gloednieuwe LP aan minister De Castro terwijl René en Denise lachend toekijken.

AMIGOE
DINSDAG 20 SEPTEMBER 1983

DEN HAAG — Gevolmachtigde minister dr Marco de Castro in Den Haag kreeg enkele dagen geleden het eerste exemplaar van een maxi-single overhandigd, uitgegeven door de groep "Sound of Steel Combo". Deze groep was de winnaar van het eerste Calypso Contest dat ter gelegenheid van het onlangs gehouden Caribean Carnaval in Utrecht werd georganiseerd. Het winnende lied is getiteld S.O.S. Jam en is op de maxi-single opgenomen.

Op de foto: minister De Castro die uit handen van "Calypso Koning" Frankie de plaat overhandigd krijgt; naast de "Calypso Koning" staat een lid van de groep de heer A. Hazel, terwijl ook de manager van Sound of Steel, Cyril Graanoogst aanwezig was.

AMIGOE
DINSDAG 20 SEPTEMBER 1983

Franse film bij Filmliga

ORANJESTAD — Filmliga Aruba vertoont zondag de kleurenfilm "Violette et François". De voorstelling begint om half negen in Cas di Cultura. Deze film werd in 1977 in Frankrijk gemaakt onder regie van Jacques Rouffio. De auteurs zijn onder andere: Isabella Adjani en Jacques Dutrone.

Dinsdag 20 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHEN

Jazz-concert in Fort Waakzaamheid

WILLEMSTAD - Op donderdag 22 september aanstaande organiseert "Fundashon Insituto Musiconan Korsow" een jazz-concert in Fort Waakzaamheid te Ceru Domi, in samenwerking met eigenaar Sidney Simons en managers Leroy Evelyn en Emiliano Daal. De bedoeling van dit concert is, de introduktie van musici die met goed gevolg hun examens hebben afgelegd aan het publiek. Een totaal van 27 musici zullen aan dit concert deelnemen. Het geheel staat onder leiding van de alombekende leider en muzikant Errol "El Torro" Colina. Slechts op een dag zal dit concert plaatsvinden. Indien dit concert in de smaak valt, zal binnenkort een ander concert volgen.

De toegang is geheel gratis. Degenen die geïnteresseerd zijn kunnen zich in verbinding stellen met de heren Leroy Evelyn of Emiliano Daal, tel. 23633. Op de foto de heren Daal (links) en Evelyn.

AMIGOE
DINSDAG 20 SEPTEMBER 1983

Congres over literatuur Cuba

HAVANA — Meer dan 25 landen hebben al toegezegd deel te nemen aan een bijeenkomst over de Cubaanse literatuur, welke volgende maand op Cuba wordt gehouden. Onder meer zullen present zijn Suriname en Haiti. Thema is Balans van de Cubaanse literatuur in 25 jaar revolutie.

De andere Lauffer

Samenstelling: B. Jos de Roo

HET VERHAAL VAN JENNY FRAAI

IK KENDE PIERRE al vanaf mijn zesde jaar. Pierre was een vriend, een leermeester, en vooral een goeie buur. Ik kwam vaak bij hem langs op weg naar school en ik zag hem dan zitten met kinderen om hem heen. Op verschillende feesten, die op Curaçao zo mooi gevierd worden, zoals de eerste heilige communiefeesten, werden we uitgenodigd. Dan kon hij zo prachtig vertellen, dat boeide altijd.

Om eerlijk de waarheid te zeggen: je bent dan nog zo jong en je realiseert je helemaal niet, wat voor een persoon Pierre toen eigenlijk al was. Later kwam ik bij hem om zaadjes te kopen. Maar het gespek ging dan vaak over school, wat we er deden en dat het Papiaments er zo weinig waarde had. Dat stoorde hem ontzettend. Zeven jaar geleden kwam ik hem tegen op een cursus Papiamentu-l.o. Er waren momenten dat we in de klas veel discussieerden, maar het mooiste van alles vond ik de manier waarop Pierre inging op zijn stokpaardjes. Hij vertelde graag hoe het vroeger op Curaçao was. Dan leek het of hij uit een boek las, zo boeiend vertelde hij erover. Maar als je thuis kwam en je moest terug leren, dan was je wel een beetje kwaad, want je zei: "Nou hebben we nog niks geleerd". Het was altijd zelfstudie. Hij ging liever praten over bepaalde typen die hij in zijn leven tegen gekomen was.

Verder kan ik van Pierre vertellen dat ik hem later ontmoette, toen hij ernstig ziek was. Hij vroeg me toen voor hem in te vallen. Ik was werkelijk stomverbassd, want ik dacht: van al die mensen — het waren er een stuk of vijftien — waarom heeft hij juist mij gekozen om hem op de cursus te vervangen? Hij zei: "Je kunt het best". Ik heb het inderdaad aanvaard. Het was erg interessant, want het waren oudere mensen, die ongeveer dezelfde leeftijd hadden als ik. Ze waren erg geïnteresseerd in het Papiaments. Ik kwam vaak bij hem om raad. Hij was altijd bereid om te helpen. Ik vroeg hem bijvoorbeeld, hoe je het verschil tussen a en **tabata** moest uitleggen. Zul-

ke dingen kon hij dan goed uitleggen.

Andere belangrijke punten golden de literatuur. Hoe breng je dus de moderne literatuur? Hoe zie je de gedichten die jonge schrijvers nu maken in verband met Joseph Sickman Corsen? Hoe kun je die twee generaties met elkaar vergelijken? Daar had hij een aparte mening over. Hij bewonderde Joseph Sickman Corsen, maar daarnaast had hij ook ontzettend veel lof voor mensen als Hubert Booi en Alette Beaujon.

In Joseph Sickman Corsen zag hij vooral de eerste dichter die het Papiaments in de literatuur gebruikt had. Maar er was meer. Corsen hield ook ontzettend veel van de natuur, net als Pierre. Hij bewonderde de Arubaan Hubert Booi om zijn durf. Booi was voor de fonologische spelling, hij durfde voor zijn mening uit te komen. Ik heb gehoord dat Alette Beaujon de laatste levensjaren van Pierre bij hem kwam. In haar gedichten boeide de eenvoud hem, volgens mij. Pierre was ontzettend gevoelig voor het leed dat in je hart was, maar je deelde het niet aan anderen mee, alleen maar via een gedicht.

Pierre was ontzettend gevoelig in zijn contacten met andere mensen. Ik mag zeggen, dat ik de eer had om Pierre van dichtbij mee te maken, omdat hij niet iedereen te woord stond, zo gevoelig als hij was. Hij liet niet iedereen meevoelen wat hij eigenlijk voelde.

Als ik bij hem thuis kwam, dan bleef hij zoals hij was. Hij zat bijvoorbeeld in pijamabroek met blote borst. Dan bleef hij rustig zo zitten en konden we urenlang heerlijk praten over verschillende onderwerpen. Vooral over zijn gevoelens voor leerlingen die het Papiamentu helemaal niet beheersten en die zeiden: "Waarom moeten we het Papiaments leren?" Of leerlingen die wel allerlei vieze woorden uit hun mond konden slingeren, maar geen behoorlijke Papiamentse zin konden maken.

Ook praatte hij over vroeger. Hoe hij samen met Jules de Palm en René de Rooy stoeide, want het waren grote jongens, maar ze haalden kattekwaad uit. Ik kon dan verschrikkelijk om Pierre lachen, want hij vertelde zo duidelijk, dat je de toestand gewoon kon zien. Hij vertelde bijvoorbeeld dat Jules de Palm met René de Rooy aankwam. Hij vertikte het om met René vriendschap te sluiten. Ik vroeg hem: "Pierre, deed je dat expres? ". Toen zei hij: "Ja, ik kon geen Surinamer zien, ik vond ze allemaal even vals. En dan komt René de Rooy samen met Jules en het schijnt dat René ook van gedichten houdt en nu moeten we samen vriendschap gaan sluiten". Hij voelde hij er niets voor. Hij zei: "Toen stond ik op en ik liep gewoon naar binnen en ik liet Jules de Palm met René de Rooy buiten staan".

Later heeft Jules de Palm Pierre overgehaald en zi n ze met zijn drieën kattekwaad gaan uithalen. Ze gingen bijvoorbeeld onder het raam van May Henriquez zingen. En ze maakten zich gauw uit de voeten, als er iemand buiten kwam, zodat niemand zou kunnen zien dat zij onder het raam van May hadden staan zingen.

Dinsdag 20 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

DEN HAAG - Met als titel "Asin'aki" heeft de bekende Curacaose musicus, zanger en componist René Samson een bijzonder goed verzorgde LP in Nederland uitgebracht. De groep "René and Company" waarvan René Samson de leider is, brengt op voortreffelijke wijze een achttal nummers op deze LP. De familie Samson is goed vertegenwoordigd op de plaat: naast de vrouw van René, Denise, hebben zoon Michael en dochter Thania een belangrijke bijdrage aan de plaat geleverd. Moeder en dochter zingen en zoon Michael brengt zelf twee composities. Op het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister vond op vrijdag 9 september j.l. de aanbieding plaats van het eerste exemplaar van de LP aan Gevolmachtigde Minister drs. Marco J. de Castro, die het gezin Samson op het Antillenhuis ontving. Zoon Michael kon wegens zijn studie niet aanwezig zijn. Op de foto: Thania Samson overhandigt de gloednieuwe LP aan minister De Castro, terwijl René en Denise lachend toekijken.

AMIGOE
WOENSDAG 21 SEPTEMBER 1983

Concert van CCB

KRALENDIJK — Op uitnodiging van het CCB zal de Zwitserse dwarsfluitspeelster Magdalena Kuhn een concert verzorgen met medewerking van Iman Landheer op de piano. Magdalena Kuhn is in Nederland als eerste fluitiste verbonden aan het Omroeporkest van de televisie en geeft bovendien fluitles aan het conservatorium van Arnhem. Sinds 1964 treedt Kuhn ook regelmatig op met de Antilliaanse gitarist Julian Coco met wie zij ook platen heeft opgenomen. De concerten vinden plaats op vrijdag 23 september in Jeugdhuis Jong Bonaire.

AMIGOE
WOENSDAG 21 SEPTEMBER 1983

Tentoonstelling van Colombianen

WILLEMSTAD— Op vrijdag 23 september zal er in theater de Tempel een expositie van twee Colombiaanse artiesten geopend worden. De artisten Glorialuz Arellano en Gloria Echavarria zullen respectievelijk hun werken op het gebied van Batik en Etchings ten toon stellen. De expositie is georganiseerd door het Cultureel Centrum Curacao in samenwerking met de Tempel en begint om 8 uur.

Woensdag 21 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Landsverordening regelende de officiele talen in voorbereiding

WILLEMSTAD - De Minister-President, de heer Don Martina, heeft op 15 september j.l. diverse instanties verzocht om binnen vier maanden een advies uit te brengen over een voorontwerp Landsverordening officiele talen.

Advies wordt gevraagd aan het Bestuurscollege van de zes eilandgebieden, de President van het Hof van Justitie, de Voorzitter van de Algemene Rekenkamer, de Voorzitter van de Sociaal Economische Raad en het College van Curatoren van de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

In zijn brief deelt de Premier mede, dat eind 1981 de Raad van Ministers aan de hand van de nota "Aanzet tot regulering van de Antilliaanse onderwijssituatie" besloten een ontwerp-landsverordening voor te bereiden, die de officiele talen van de Nederlandse Antillen regelt.

Uitgangspunt van zo'n regeling moet zijn de gelijkwaardigheid van de drie talen, die het meest op onze eilanden worden gebruikt: het Nederlands het Papiaments en het Engels. In het aangeboden voorontwerp is bovengenoemd principe nader uitgewerkt. In kort bestek regelt het (voor)ontwerp de principe-vaststelling van de officiele talen en het gebruik ervan bij de wetgevende, de rechterlijke en de uitvoerende macht.

Aangezien ook de genoemde instanties direkt de gevolgen zullen dragen bij een aanvaarding van het ontwerp, achtte de Raad van Ministers het gewenst, dat aan hen, als betrokkenen, advies wordt gevraagd. De premier wil gaarne binnen vier maanden na 15 september 1983 het advies tegemoetzien. Aan de hand van de binnengekomen adviezen zal de Raad van Ministers een besluit nemen over de indiening van het ontwerp bij de Staten.

Woensdag 21 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

VOLGEND JAAR 350-JARIG BESTAAN NEDERLANDSE ANTILLEN

WILLEMSTAD - Volgend jaar zal het 350 jaar geleden zijn dat er voor het eerst Nederlanders voet aan wal zetten op de West-Indische eilanden die zij totkolonie van Nederland verklaarden.

Of dit feit van Overheidswege herdacht zal worden is niet bekend. Wel vernamen wij bij monde van de voorzitter van de Rotary-klub, de heer Edsel (Papy) Jessurun, dat men bij de Rotary niet van plan is om dit herdenkingsjaar ongemerkt voorbij te laten gaan.

Bij de Rotary is men van mening dat de geschiedenis niet uitgewist en doodgezwegen kan en mag worden.

Bovendien is men de mening toegedaan dat er best eens mag worden stilgestaan bij het feit dat Nederland het er als kolonisator lang niet zo slecht heeft afgebracht, zeker niet als er vergelijkingen worden getrokken tussen het welvaartspeil op onze eilanden en dat van de ons omringende landen en eilanden.

Men gaat van het standpunt uit dat er best eens mag worden stilgestaan bij de vraag onder wat voor omstandigheden wij op dit moment zouden leven als niet Nederland, maar bijvoorbeeld Engeland, Frankrijk of Spanje hier eeuwenlang de scepter hadden gezwaaid.

Momenteel zijn er besprekingen gaande op wat voor manier men het beste inhoud kan geven aan de herdenking van 350 jaar Nederland op de Antillen.

AMIGOE
WOENSDAG 21 SEPTEMBER 1983

Gedichtenbundel Samico-serie

KRALENDIJK — Vorige week hield schrijver en declamator Papy Cicilia het eerste boekje met een twintigtal gedichten onder de naam Samico ten doop. Het ligt in de bedoeling van Cicilia dat deze serie regelmatig vervolgd zal worden. De naam waaronder de serie verschijnt is een afkorting van "Samina mi consenshi" Dichter Cicilia heeft in zijn gedichten een eigen spelling gebruikt die het de lezer gemakkelijker maakt de poezie te begrijpen.

AMIGOE
WOENSDAG 21 SEPTEMBER 1983

Effect straling op gezondheid

Nationale omroep op Antilen lastig

WILLEMSTAD— Als gevolg van de geografische structuur van de Nederlandse Antillen wordt het installeren van nationale zenders voor radio bemoeilijkt. Dit structuur brengt zowel technische als financiele drempels met zich mee, gezien de grote afstand tussen de Boven- en Benedenwindse eilanden. Tot die conclusie komt de commissie in zijn richtlijnen voor een overheidsbeleid met betrekking tot het verlenen van omroepvergunningen.

Tot nu toe werd bij verlening van omroepvergunningen uitgegaan van het principe dat een station minimaal het hele eiland diende te bestrijken. Er zijn echter alternatieven: meer lokale bedekking zoals buurtzenders en landelijke reikwijdte door gebruik van nationale of regionale omroep.

Om met het laatste te beginnen is al gebleken dat de geografische samenstelling van de Antillen een nationale omroep heel moeilijk maakt. De enige regionale zender is nu Curom Z-86; dat houdt in dat een gedeelte van de Antillen de uitzendingen ontvangt. Bij nationale omroep moeten de zendingen het hele gebied bedekken. Hiervoor moeten wel grotere zenders gebruikt worden, hetgaan interferentie kan veroorzaken met zendstations van aangrenzende landen.

Voor de Antillen kan daarom de mogelijk van buurtzenders overwogen worden: kleine stations die alleen voor een bepaald gebied van het eiland uitzenden. Om infiltratie in elkaars werkingsgebied te voorkomen moet echter een verantwoorde spreiding komen, terwijl het aantal zenders het maximum aantal beschikbare frequenties niet mag overschrijden.

Bonaire kampt met een uniek probleem: daar zijn twee zenders geïnstalleerd, die in principe niet op de Antillen gericht zijn, maar wel een groot uitzendingsvermogen hebben. (Trans World Radio 250 kiloWatt en Radio Nederland Wereldomroep 300 kiloWatt). Daarnaast liggen hun frequenties op de korte golf band, die het meest geschikt is voor uitzendingen over een lange afstand. De commissie vindt dat de regering zich alleen moet bemoeien met het onderwerp van invloed van de sterke elektro-magnetische golven op de volksgezondheid. Volgens een door een buitenlands adviesbureau gemaakt rapport veroorzaken deze hoogvermogen-zenders elektro-magnetische golven die situaties kunnen scheppen met schadelijke gevolgen van de gezondheid, binnen een bepaald stralingsgebied. Het gevaar dat deze straling oplevert moet onderzocht worden, zodat het afgewogen kan worden tegen het sociale belang van de aanwezigheid van deze korte golf wereldomroep-stations.

Ir Eikelenboom, direkteur van de Landsradio dienst verklaarde desgevraagd dat er geen direct gevaar bestaat voor de mensen die in de nabijheid van zo'n zender wonen. Daar zijn echter geen normen voor vastgesteld, ook niet op internationaal niveau, waar nog steeds onderzocht wordt welke gevolgen die straling op de gezondheid kan hebben. In ieder geval wordt als norm gehanteerd dat dergelijke zenders buiten de bebouwde kom moeten staan, en vermeden moet worden dat verdere bebouwing te dichtbij de zender uitkomt. Het betreft in geen geval radioactieve straling, benadrukte de directeur. Maar algemeen bekend is dat bij de straling van radio-zenders het uiterst gewenst is geen metalen voorwerpen aan of op te hebben, en daar wordt rekening mee gehouden door de werknemers die daar elke dag moeten zijn.

AMIGOE
DONDERDAG 22 SEPTEMBER 1983

***

De Belgische regisseur Tone Brulin, die enige jaren op Curacao gewerkt heeft, wordt vandaag onderscheiden met de zilveren CJP (Cultureel Jonhgeren Paspoort). Dat gebeurt in het Paleis voor de Schone Kunsten in

Brussel uit handen van vicepremier Karel Poma. Dit is een blijk van erkenning voor de wijze waarop hij met zijn theatergroep Tie-3 werkt met jonge mensen uit de Derde Wereld en zo aandacht vraagt voor hun cultuur. De Antilliaanse toneelregisseur Edsel Samson werkt in Tie-3 nauw met Brulin samen. De prijs is van Nederlands-Belgische oorsprong. De uitreiking vindt plaats vlak vóór de premiere van "Prisistari", Brulins nieuwste productie.

***

Donderdag 22 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

ZILVEREN CJP VOOR TONE BRULIN

BRUSSEL/WILLEMSTAD - Het zilveren Cultureel Jongeren Paspoort (CJP) voor dit jaar is toegekend aan de Belgische theatermaker Tone Brulin.
Deze onderscheiding werd hem vandaag in Brussel, in het Paleis van Schone Kunsten, uitgereikt door Vice-Premier Karel Poma.

Brulin oogst met deze onderscheiding bijzondere erkenning voor de manier waarop hij in zijn theatergroep "TIE3" werkt met jonge mensen uit de z.g. Derde Wereldlanden en zo aandacht vraagt voor hun eigen vorm van kultuur.

De uitreiking gaat vooraf aan de première van "Prisiristari", de nieuwste produktie van Brulin.

Het zilveren CJP wordt toegekend aan een kunstenaar die in het bijzonder het jeugdige publiek aanspreekt.
De onderscheiding werd door de Nederlandse en Belgische organisaties voor het CJP in het leven geroepen en werd mogelijk gemaakt dankzij de steun van het Belgisch/Nederlands Kultureel verdrag en de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Vorig jaar was het de Nederlandse poppenspeler Jozef van den Berg, die het zilveren CJP kreeg uitgereikt.

Tone Brulin is op de Antillen lang geen onbekende.
Van 1970 tot en met 1972 gaf hij op Curaçao kursussen in toneelregie, daartoe aangetrokken door de Stikusa.
Een bijzonder suksesvolle periode, waarin zelfs Amerikaanse studenten zijn workshops bijwoonden.
In maart 1981 bezocht Brulin met leden van zijn groep "TIE3" Curaçao voor een aantal voorstellingen van het stuk "Ba Anansi", een bewerking van een Surinaamse fabel door Edgar Cairo.
Dit stuk werd drie keer in het CCC-auditorium opgevoerd, met zeer veel sukses, vooral bij de jeugd.

AMIGOE
WOENSDAG 21 SEPTEMBER 1983

Tweede lustrum van kunstmarkt

WILLEMSTAD— In het kader van het tienjarig bestaan van de 'Plaza di Arte' zal er in december een grandioze Plaza di Arte georganiseerd worden.

Iedereen kan aan deze Plaza di Arte meedoen in de verschillende kategorien, waaronder zang, dans, comedie, en schilderen.

De commissie Plaza di Arte laat weten blij te zijn met de vorderingen die zij in hun tienjarig bestaan gemaakt hebben. De lokale kunst wordt tegenwoordig al steeds meer geaccepteerd en een beetje meer gewaardeerd dan de buitenlandse artikelen die door machines vervaardigd zijn. Vandaar dat zij hun tienjarig bestaan groots willen vieren.

De inschrijvingen voor deelname aan de PLaza di Arte op 3 en 17 december kunnen gedaan worden bij de Kas di Arte (24516) en op de Anasaweg 30, Dominguito (614064) tot 19 november.

AMIGOE
DONDERDAG 22 SEPTEMBER 1983

Contact-avond tussen Curacao en Dordrecht

WILLEMSTAD — In het kader van een streven de banden tussen de Nederlandse Antillen en met name Curacao, en de Nederlandse stad Dordrecht aan te halen, zullen er de komende tijd in deze stad een aantal activiteiten worden gehouden. De organiserende instantie zijn namelijk van mening dat er veel overeenkomsten zijn tussen Curacao en Dordrecht. Beide hebben door hun ligging een roemrijke geschiedenis op het gebied van de handel en beide beschikken over levendige haven-activiteiten die een belangrijke bron van inkomsten vormen.

In Dordrecht zal daarom op 29 september een voorlichtingsmiddag worden gehouden over de mogelijkheden die de Antillen bieden voor overslag en doorvoer van producten met bestemming Noord- en Zuid-Amerika en het Caribisch gebied. De middag, die als thema "De Nederlandse Antillen, springplank voor het bedrijfsleven" heeft, wordt georganiseerd door gevolmachtigde minister drs Marco de Castro en de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Dordrecht en omstreken. Hiervoor werden ruim 500 bedrijven uit Dordrecht en omgeving benaderd.

Tijdens de voorlichtingsmiddag zal bovendien worden gewezen op de mogelijkheid van assemblage van hoogwaardige Nederlandse producten waarvan nu naar bijvoorbeeld Taiwan of Togo wordt uitgeweken. Daarbij zal echter ook worden gesteld dat het niet de bedoeling is om te bevorderen dat Nederlandse bedrijven hun activiteiten te lande staken en zich op de Antillen gaan vestigen.

Naast de voorlichtingsdag voor het bedrijfsleven zal er de komende tijd ook op cultureel gebied het een en ander worden georganiseerd. Van 29 september tot 5 oktober zal dan een fotoexpositie van de Sticusa werden gehouden. In de periode van 3 tot 8 oktober zal daarnaast een tentoonstelling met werken van Antilliaanse kunstenaars bezocht kunnen worden.

AMIGOE
DONDERDAG 22 SEPTEMBER 1983

Expositie over Brion en Bolivar

WILLEMSTAD — In het kader van het samenwerkingsproject tussen Venezuela en de Nederlandse Antillen zal er een expositie georganiseerd worden van historische documenten uit het archief van Pedro Luis Brion en Simon Bolivar. De expositie vindt plaats in het Curaçaosch Museum op 27 september vanaf half negen 's avonds.

Voorlichting over de Antillen in Dordrecht

WILLEMSTAD -- "De Nederlandse Antillen, springplank voor het bedrijfsleven" is het thema van een voorlichtingsmiddag op 29 september a.s. . De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen en de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Dordrecht en Omstreken hebben voor deze middag ruim 500 erebedrijven uit Dordrecht en omgeving benaderd. De voorlichtingsmiddag wordt gehouden in het stadskantoor van Dordrecht en begint om 15.30 uur.

Directe aanleiding tot deze activiteit is het bezoek dat de Minister-president van de Nederlandse Antillen enige tijd geleden aan Dordrecht bracht. Zowel van zijn kant als van de kant van de gemeente Dordrecht werd de wens geuit om de banden tussen de Nederlandse Antillen, met name Curacao, en Dordrecht aan te halen, de contacten uit te breiden en te onderhouden.

Overeenkomst

Dordrecht en Curacao hebben veel overeenkomsten. Beide hebben door hun ligging een roemrijke geschiedenis op het het gebied van de handel en beide beschikken over levendige havenactiviteiten die een belangrijke bron van inkomsten vormen. Veel Antillianen bezochten Dordrecht in het verleden om er een opleiding te volgen.

Tijdens de voorlichtingsmiddag worden de aanwezige vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven op de hoogte gesteld van de mogelijkheden die de Antillen bieden voor overslag en doorvoer van produkten die bestemd zijn voor Zuid- en Noord-Amerika en het Caribisch Gebied.

Ook zal worden gewezen op de mogelijkheid van assemblage van hoogwaardige - Nederlandse-produkten waarvoor men nu naar bijvoorbeeld Taiwan of Togo uitwijkt.

Het is overigens niet de bedoeling te bevorderen dat Nederlandse bedrijven hun activiteiten in Nederland staken en zich op de Antillen gaan vestigen.

Cultureel

Naast de voorlichtingsmiddag voor het bedrijfsleven, wordt de komende tijd op cultureel gebied het één en ander georganiseerd. Zo zijn er exposities in het stadskantoor en in Galerie 56-58.

In het stadskantoor gaat het om een foto-expositie van Sticusa (Stichting Culturele samenwerking), die wordt gehouden van 29 september tot 5 oktober a.s. In Galerie 56-58 exposeren Antilliaanse kunstenaars. Deze tentoonstelling valt in de periode van 3 tot 8 oktober 1983.

Zaterdag 24 september 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

VANAVOND UNA-CONCERT

WILLEMSTAD - Vanavond zal in de Aula van de Universiteit het eerste concert plaatsvinden, in de serie concerten die gedurende het akademische jaar door de UNA wordt verzorgd.
De koördinatie is in handen van mevrouw Maritza Eustatia.
Optredenden vanavond zijn : Magdalena Kuhn en Aya Landheer (fluit), Vera Stern (harp) en Iman Landheer (piano).
Het concert is voor iedereen gratis toegankelijk.

AMIGOE
VRIJDAG 23 SEPTEMBER 1983

Boek over Bolivar en Brion

WILLEMSTAD— Binnenkort verschijnt een boek over het leven van Pedro Luis Brion, waaruit zal blijken dat zijn aandeel in de Zuid-Amerikaanse vrijheidsstrijd groter was dan we tot nu toe vermoedden. Zo verklapte hoofd van de sectie Kultuur van de dienst Onderwijs en Kultuur, Pacheco Domacassé gisteren op een persconferentie.

Volgens Domacassé is dit gebleken uit onderzoek in oude archieven van de correspondentie van Brion met onder andere Simon Bolivar. Kopieën van enkele van deze documenten zijn vergaard voor een expositie dat vanaf 27 september voor twee weken op Curacao gehouden wordt, en daarna ook naar Venezuela gebracht wordt.

De afdeling buitenlandse relaties van de dienst Cultuur en Opvoeding werkt tevens mee aan publicatie van een serie van vier boekjes in het Spaans en Nederlands over Brion en Bolivar en het tijdperk waarin zij leefden. Zo zei de heer Theo Hermelijn van die afdeling. Het onderzoek van de archivalia van deze twee bevrijdingshelden, is door de regering in handen gelegd van Roberto Palacios, die dit onderzoek coordineerde met Luis Daal van het kabinet van de gevolmachtigde minister in Nederland en op Curacao met de heer Jandi Paula.

Geen kontrole op speervisverbod

STINAPA HIELD ENQUETE OVER SPEERVISSEN

WILLEMSTAD -- Toen in 1976 de z.g. rifbeheerverordening van kracht werd, waarbij onder meer het speervissen strafbaar werd gesteld, was er aanvankelijk terughoudendheid onder de speervissers maar ging het speervissen na enige tijd. toen bleek dat er nauwelijks kontrole was, onverminderd voort.
Het speervisverbod kwam tot stand op advies van het CARMABI, nadat onderzoek in 1971 had uitgewezen dat waarschijnlijk als gevolg van speervissen diverse soorten groupers die op Bonaire zeer algemeen of regelmatig voorkwamen, langs de zuidkust van Curacao vrijwel geheel waren verdwenen.

Niet alleen op Curacao maar ook elders bleek speervisssen een bedreiging te zijn voor met name de grote standvis zoals de groupers ' Dit is niet verwonderlijk wanneer men zich realiseert dat dergelijke vissen vrij grote territoria nodig hebben en hun aantal dus beperkt is. In het algemeen geldt trouwens voor rifvissen dat de soortenrijkdom weliswaar groot is, maar de aan tallen vrijwel beperkt.

Daarom is wel degelijk mogelijk met speervissen bepaalde soorten vrijwel uit te roeien.

Daarbij komt nog dat groupers van geslacht veranderen naarmate ze ouder worden.

Grote groupers zijn steeds mannetjes en door het wegschieten van alle grote groupers blijven alleen de vrouwtjes over, hetgeen niet erg bevordelijk is voor de voortplanting! Voor grote standvis is speervissen als methode van visvangst gewoon te efficient. Omdat bovendien het speervissen op de Antillen beslist niet als traditionele visserijmethode beschouwd kan worden, was er alles voor te zeggen het speervissen te verbieden.

Onderwater park

Nu het gebied tussen Oostpunt en het Princess Beach Hotel is aangewezen als Onderwater Park onder beheer van STINAPA, wordt STINAPA opnieuw met de problematiek van het speervissen en het gebrek aan kontrole gekonfronteerd In het Onderwater Park zal een strenge kontrole op het speervissen worden uitgevoerd omdat men daar duiktoeristen wil aantrekken. Deze komen zeker niet om vissen te schieten, maar om vissen te zien en te fotograferen en die twee blijken slecht samen te gaan.

STINAPA heeft, om te zien welke ideeên er omtrent het speervissen leven onder de plaatselijke duikers, een enquete over speervissen gehouden .De respons was 24,6 procent en de konklusies zijn gebaseerd op de antwoorden van 59 ondervraagden.

Het blijkt dat 30, 5 procent van de ondervraagden op Curacao speervist en 69.5 procent dit niet doet. Van de speervissers schiet het grootste gedeelte (55, 6 procent) 1 tot 5 kg vis per week. De helft van de speervissers zou stoppen als er meer kontrole was, maar 33, 3 procent zou gewoon doorgaan.

Het grootste deel van de ondervraagden (86, 4 procent) is wel op de hoogte van het speervisverbod. Bijna tweederde van de ondervraagden vindt het speervisverbod juist. Gevraagd naar hun mening m.b.t. een aantal alternatieven voor het speervisverbod zoals het nu wordt toegepast, antwoordde 39,0 procent van de ondervraagden dat het speervisverbod moet blijven zoals het is, maar wel goed gekontroleerd moet worden, was 27, 1 procent van mening dat speervissen op bepaalde gedeelten van de Noord- en Zuidkust moet worden toegestaan, vond 20, 3 procent dat het speervissen alleen aan de Noordkust moet worden toegestaan, 6,8 procent dat speervissen onder bepaalde voorwaarden moet worden toegestaan (b.v. met vergunning, zonder tanks, met inachtneming van minimum maat e.d.), terwijl 6,8 procent van mening was dat de invoer van harpoenen verboden moet worden.

SAMENVATTING SPEERVIS ENQUETE
(Percentages achtereenvolgens ja, neen, geen antwoord)

1. Speervist U op Curacao)
30,5 procent, 69,5 procent, --
2. Weet u dat speervissen verboden is?
86,4 procent, 10,2 procent, 3,4 procent.
3 Vindt U het speervisverbod juist?
64,4 procent, 28, 8 procent, 6.8 procent.
4. Welke oplossing vindt U het beste voor Curacao:
a. speervisverbod moet onveranderd blijven, maar wel goed gecontroleerd worden: 39,0 procent.
b. Speervissen op bepaalde gedeelten van de Noord - en Zuidkust toestaan: 27, 1 procent.
c. Speervissen alleen aan de Noordkant toestaan: 20, 3 procent.
d. Seeervissen alleen toestaan met vergunning, zonder tank, met inachtneming .van minimum maat e.d. 6,8 procent.
e. Invoer van harpoenen verbieden: 6,8 procent.

Soepelheid

Opvallend is dat, ofschoon 64 procent van de ondervraagden het speervisverbod juist vindt, slechts 39 procent van mening is dat het speervisverbod onveranderd van kracht moet blijven. Het merendeel van de ondervraagden voelt voor grotere soepelheid t.a.v. het speer vissen. Als we de antwoorden groeperen in "tegen" en 'voor" - zij het onder zekere voorwaarden - speervissen, dan zien we dat 45, 8 procent van de ondervraagden onvoorwaardelijk tegen is, terwijl 54, 2 procent vindt dat speervissen onder zekere voorwaarden of met bepaalde beperkingen moet worden toegestaan.

Vervolg Speervissen

Of anders gezegd: Ofschoon tweederde het speervisverbod op zich wel juist vindt, zou ruim de helft van de ondervraagden toch liever een zekere beperking van het speervissen zien dan een totaal verbod. Biologisch gezien is er waarschijnlijk geen bezwaar tegen beperkt speervissen. We weten echter niet welke beperkingen precies nodig zijn om overbevissing te voorkomen.

STINAPA is overigens beslist geen voorstander van het wijzigen van de huidige wetgeving omdat er geen kontrole is. Zolang het huidige speervisverbod niet gekontroleerd wordt is er ook geen enkele garantie dat een eventueel gewijzigd verbod wel gecontroleerd zou worden.

Daarover zullen eerst heel duidelijke afspraken gemaakt moeten worden met de overheid, alvorens een wijziging overwogen kan worden. Bovendien wil STINAPA eerst ervaring opdoen met kontroleren door buitengewoon agenten van politie in het toekomstige Onderwaterpark Curacao. Aldus de heer Van 't Hof van de Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen.

Vrij. 23 sept. er 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Vrijdag 23 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

WILLEMSTAD - Vanavond zal in de Tempel-Gallery een expositie worden geopend met werken van twee Colombiaanse artiesten, t.w. Gloríaluz Arrellano en Gloria Echavaria. Deze kunstenaressen, moeder en dochter, hebben zich gespecialiseerd in respektievelijk batikken en etsen. De expositie zal een overzicht zijn van hetgeen zij in de laatste jaren gepresteerd hebben. Morgen hoopt de Beurs nader op deze tentoonstelling terug te komen.

AMIGOE
VRIJDAG 23 SEPTEMBER 1983

Eerbetoon aan tambu-zanger Shon Kola

Folklore conserveren

WILLEMSTAD — "De kennis van en het conserveren van eigen folklore zijn heel belangrijk voor de identiteit van een volk. Kent men zijn eigen folklore niet dan moet men die van buiten af imiteren; het Caribisch gebied is hier een goed voorbeeld van". Dit zei Pacheco Domacasé van de sectie Cultuur van het eilandgebied Curaçao.

Toen een paar maanden geleden de aanvraag binnenkwam om research te doen naar de historie van tambú-muziek en een hieraan verbonden eerbetoon aan Nicolaas "Shon Kolá" Susana (zie Ñapa van 2 september) gingen wij daar direct mee akkoord. Volgens de heer Domacassé is er op Curaçao nooit erg veel gedaan aan research, slechts enkele personen zoals pater Breneker hebben hier vrij veel aan gedaan.

Naar aanleiding van de 50-jarige loopbaan van Shon Kolá als tambú-zanger is er ook een boek over hem geschreven. De auteur van het boek, de heer René Rosalia, verklaarde dat het belangrijkste in het boek de levensbeschrijving van Shon Kolá is, maar dat er ook een algemene beschrijving van de ontwikkelingen in de tambú-historie gegeven wordt. Het boek heeft de titel "Labariano di Rasa" meegekregen hetgeen "ras-echte zanger" betekend. Om alle informaties voor het boek te krijgen, heeft de heer Rosalia vooral met oudere mensen gesproken, die Shon Kolá goed kennen en die zijn loopbaan op de voet gevolgd hebben.

De heer Rosalia waarschuwde voor research van onze folklore met een Europese invalshoek. Hij verwees als voorbeeld hiervoor naar het boek "Volkskunde Curaçao" waarin de tambú-muziek beschreven wordt als: ..."meer een krijschen dan een zingen"... Zulke uitspraken worden volgens Rosalis veroorzaakt doordat de schrijvers de Antilliaanse cultuur met Europese maatstaven meten. "Als wij achter zulke mensen aangaan dan raken we nog verder van huis", aldus Rosalia.

WILLEMSTAD — Petronilia Coco, "Petoi", is ook een "Labariano di Rasa". Zij zingt al 40 jaar tambú's en heeft een grote bijdrage geleverd aan het boek over Shon Kolá. Petoi is een zuster van de bekende gitarist Julian Coco.

Hij zei verder dat het boek "Labariano di Rasa" als voorbeeld moet dienen voor meer erkenning van de grote namen die door ons volk zijn voortgebracht. "De belangrijkste reden achter het boek is het eerbetoon aan Shon Kolá, maar het boek is ook geschreven als bijdrage aan de onafhankelijkheid van ons eiland", zo zei de auteur.

In de teksten van Shon Kolá geeft hij vaak kritiek op sociale aspecten in de samenleving, bijvoorbeeld discriminatie, corruptie of de politiek. Mede door zijn scherpe teksten is Shon Kolá zo'n bekendheid geworden. Volgens Shon Kolá bestaat er maar één waarheid. Daarom zegt hij ook dat niemand van hem gelijk krijgt als die persoon dat niet heeft. Het maakt voor hem niet uit wie het is. Shon Kolá toonde zijn bezorgdheid over de toekomst van tambú-muziek, volgens hem bestaat er onder de jeugd niet zoveel interesse meer voor tambü. Bovendien kunnen de jongeren de tambú niet goed zingen.

Op 30 september zal de eerste huldiging van Shon Kolá plaatsvinden. Tidens deze huldiging zal ook het boek overhandigd worden. Op 2 oktober vindt er in het Wilhelminapark ook een grootscheepse huldiging plaats. Dit in de vorm van een Tambü-festival, verschillende groepen zullen daar dan optreden en elk drie liedjes ten gehore brengen waarvan er dan één aan Shon Kolá wordt opgedragen.

Vrijdag 23 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTE

TIEN JAAR PLAZA DI ARTE

WILLEMSTAD - In december 1973 werd op Curaçao voor het eerst een 'Plaza di Arte', ofwel een kunstmarkt, georganiseerd.

In die jaren groeide de aksepatie van lokale kunst en folkloristische handnijverheid.

Om deze tien jaren te vieren, zullen er op 3 en 17 december a.s. twee grandioze kunstmarkten worden georganiseerd.

Eenieder die wil bijdragen aan het welslagen ervan, hetzij op het gebied van de beeldende kunst, zang, dans, toneel, schrijven en deklameren, kan zich laten inschrijven bij het 'Kas di Arte', Schrijnwerkerstraat 12-14, tel.: 24516.

Inschrijvingen zijn tevens mogelijk op het adres Anasaweg 30 te Dominguito, tel.:614064.

De sluitingsdatum voor inschrijvingen is 19 november a.s.

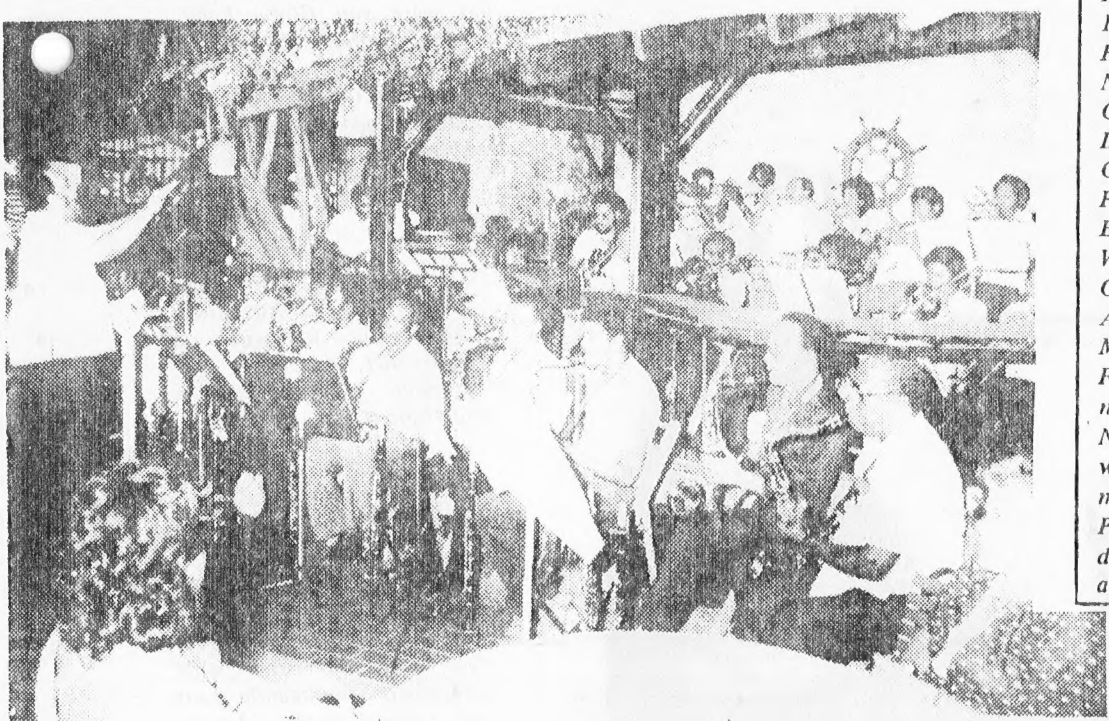
B & N SHOW-BIZZ

** Gisteravond organiseerde "Fundashon Instituto Musiconan Korsow" (F.I.M.) " een try-out concert bij Plaza Simon in Fort Waakzaamheid te Seru Domi. Dit was in samenwerking met eigenaar Sidney Simon en de managers Leroy Evelyn en Emiliano Daal. De bedoeling van het concert was dat de musici die met goed gevolg hun examens hebben afgelegd bij het publiek worden geintroduceerd Een totaal van 27 musici hebben aan dit concert deel genomen. Het F.I.M. orkest stond onder leiding van de alombekende leider en muzikant Errol "El Toro" Colina. Een groot publiek was gisteravond aanwezig. Het F.I.M. orkest had een fantastisch optreden. Doordat dit concert in de smaak is gevallen zal binnenkort waarschijnlijk een ander concert volgen.

** Op 1 oktober a.s. zal de fantastische zanger Oscar d'Leon met zijn muziekgroep, die slechts één dag op Curacao zal verblijven, in Isla Verde optreden. Dit vernamen wij van Moky Job. Zoals iedereen weet, is Oscar D'Leon de meest populaire artiest in Venezuela voor wat betreft salsa muziek. Eerder speelde OScar in bekende muziekgroepen zoals Dimenshon Latina en La Critica. Op het moment heeft Oscar zijn eigen muziek groep. De Curaçaoë naar Henrique Henriquez speelt piano in die combo. Oscar heeft veel sukses geboekt met diverse platen o.a. Maria, El derecho de nacer, Calcuradora, en nog veel anderen. Oscar D'Leon zal Curacao bezoelen op doorreis naar New York In Isla Verde zullen Oscar D'Leon en zijn muziekgroep optreden samen met Enos.

WILLEMSTAD–Plaza Simon te Seru Domi bleek gisteravond te klein om iedereen te bevatten, die het jazzconcert van de musici van "Fundashon Instituto Musiconan di Korsow" bijwoonden. Onder leiding van dirigent Errol "El Torro" Colina werd moderne muziek ter gehore gebracht dat een streling voor het oor was. De meer dan 300 muziekhebbers hebben genoten van een onvergetelijke show.

Op woensdag 5 oktober zal in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen het gehele orkest optreden. De toegang is geheel gratis. Gisteravond traden een 29-tal musici op. Deze zijn: Ruben Schoop (Bas), Johan Vicento (Bas), Judith Themen (Piano), Manuel Andre Albertus (Piano), Humphrey Macarius (Piano). Reginald Henry (Drums), Humberto Gonzales (Guitar), Ninoschka Fecunda (Guitar), Carlos Sosa (Guitar), Rignald Doran (Trumpet), Jacobo Colina (Trumpet), Hubert Pourier (Trumpet), Erasmo Emerenciana (Trumpet), Wilfred Grovell (Trombone), Gerardo Arvelo (Trombone), Agapito Nuñez (Trombone), Manuel de Windt (trombone), Freddie Tejada, Dennis Hernandez, Rutzen Lucas, Ana Nicolaas, Justra Gomez, Erwin Ten Meer, Harold Koeiman, Andries Salesia, Danilo Plantijn, Juan Vasquez, Cordelio Jacobs en Rudsel Statia, allen Saxofone.

Op de foto dirigent Errol Colina en het F.I.M.-orkest.

WILLEMSTAD - Het batikwerk van de Colombiaanse artieste Glorialuz Arellano, die momenteel samen met haar moeder in de Tempel-Gallery exposeert, heeft een zeer eigen karakter, waarbij vooral de kleurkeuze en de komposities opvallen. Op de foto de artieste, staande voor één van haar batik-schilderijen, een voorstelling van de Bonaire-Regatta.

Zaterdag 24 september 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

WILLEMSTAD - Gisteravond werd in de Tempel-Gallery een expositie geopend van het werk van Gloria Echavaria en Glorialuz Arellano.

Deze twee Colombiaanse artiesten, moeder en dochter, verbleven geruime tijd op Curaçao, wat duidelijk uit hun werk naar voren komt.

De kunstenaressen werken beiden zeer konservatief, althans hun werkwijze is konservatief, evenals hun materiaal, en komen tot grote hoogten.

Glorialuz exposeerde batiks die zeer levendig van kleur en karakter zijn. Zij gebruikte veel Curaçaose motieven. De etsen van Gloria Echavaria zijn van grote schoonheid. Op de foto beide kunstenaressen staande voor een tweetal batiks van de dochter.

ZATERDAG 24 SEPTEMBER 1983
AMIGOE

EXPOSITIE VAN MOEDER EN DOCHTER IN DE TEMPEL

GISTERAVOND VOND in de Tempel de openstelling plaats van een tentoonstelling bestaande uit werk van twee Colombiaanse artisten, te weten Glorialuz Arellano (batik) en Gloria Echavarría (estsen). De beide kunstenaressen hebben ook vorig jaar werk tentoongesteld in de Tempel; ik heb dat toen niet gezien, maar — gehoord de verhalen — is men met genoegen naar dit werk komen kijken. Vandaar dat de Tempel — in samenwerking met het CCC — graag opnieuw een expositie verzorgde.

De meeste ruimte op de deze tentoonstelling wordt ingenomen door batikwerk van Glorialuz Arellano. Deze nog jonge kunstenares laat de kijker een serie doeken zien die men in verschillende categorieën kan onderbrengen. Er zijn werkstukken die duidelijk reminiscenties hebben aan de afbeeldingen in batikleerboeken. Er zijn obligate nummers: als je op Curaçao woont en je doet aan kunst, dan schijnt een knoekhuis of de Handelskade toch wel een verplicht nummer te zijn. Maar gelukkig zijn er ook eigen werkstukken, zoals het van leven en enthousiasme getuigende EL DIVIDIVI Y LOS 6, een doek dat — verkleind tot postzegel — het op die manier ook erg goed zou doen en de surf-doeken.

Op twee manieren vroegen deze laatste mijn aandacht. De eenzaamheid van de surfer en de eenzaamheid van de kunstenaar lijken op elkaar: wat je in beide gevallen ook 'uitspookt', je bent helemaal op jezelf aangewezen. Dat is naar de kunstenaar toe. Daarnaast is er de beschouwer; voor hem is er de mogelijkheid om te kijken én te vergelijken. Wat dan opvalt is dat dit werk vooral van een jonge kunstenares is. Ik bedoel niet dat de techniek nog niet geheel perfect is (soms zijn er vlekken op het doek die het gevolg zijn van 'knoeien met de was'), maar ik denk dan vooral aan het feit dat de authenticiteit van deze kunstenares nog zo duidelijk groeiende is. In deze contekst zijn doeken als EL DIVIDIDI Y LOS 6, OLA Y GAVIOTAS en LA REGATA wel veelbelovend, al moet ik erbij zeggen dat de prijzen ervoor — misschien t.g.v. de inlijsting — soms aan de hoge kant zijn.

Het werk van de moeder ("wie zijn wij verknochter, de moeder of de dochter?") is geheel anders. Aansluitend op het voorafgaande, Gloria Echevarría is veel meer herkenbaar, veel meer 'personality". Aan haar werk kan men het rijpingsproces binnen de kunstenaar zien.

Haar werk is duidelijk een uiting van haar beleving van de werkelijkheid. Mevrouw Echevarría werkt heel minutieus, terwijl haar afbeeldingen van bomen bijvoorbeeld ook erg klein zijn. Op deze manier kunnen er wel twee of drie samen in één lijst. Persoonlijk spreekt mij een dergelijke manier van werken wel aan.

Heel graag had ik bij dit stukje een foto willen laten afdrukken van TODOS SOMOS SANTOS, maar dat kan niet vanwege het te weinige contract voor een foto in de krant. Het betreft een collage die mevrouw Echevarría in Nederland heeft gemaakt. De staalmeesters van Rembrandt — weliswaar in een andere samenstelling — zijn op de achtergrond vagelijk (wie zijn het eigenlijk?) zichtbaar; er zijn spijkers genoeg om beroemdheden mee 'op te hangen'; er is een balcon waarop men kan 'verschijnen' om toegejuicht te worden, kortom TODOS SOMOS SANTOS, wij zijn allen heilig en dus het bekijken waard! Veel kijkplezier!

SYBREN PAUL

AMIGOE
ZATERDAG 24 SEPTEMBER 1983

Twee ton voor restauratie Passangrahan

KRALENDIJK — Het twee jaar geleden gerestaureerde gebouw van de Passangrahan, waarin onder andere de zaal van de Eilandsraad en de rechtzaal is gevestigd, blijkt weer in een deplorabele toestand te verkeren. Volgens gedeputeerde van DOW, Franklin Crestian, zal er één bedrag van 200 duizend gulden op tafel moeten komen om weer de meest noodzakelijke verbeteringen aan te brengen.,

Het rapport dat door de DOW werd gemaakt, liegt er niet om. Een bedrag van twee ton zal beschikbaar moeten komen om dit gebouw van historische waarde te kunnen behouden. Het BC zal trachten via gelden die beschikbaar gesteld worden door het Nederlandse ontwikkelingsfonds de restauratie mogelijk te maken. Ook twee jaar geleden werden de werkzaamheden die werden uitgevoerd door de firma Woudenberg betaald uit gelden die door de Nederlandse regering beschikbaar werden gesteld. Het vorige BC heeft bij de oplevering van het gebouw nagelaten bepaalde voorwaarden te stellen en kan de maatschappij niet verantwoordelijk stellen voor de situatie waarin de Passangrahan nu verkeert.

VRIJDAG 23 SEPTEMBER 1983
AMIGOE

Kinderpostzegelactie voor deur

Jeugdzorg: projecten Aruba met zestig mille gesteund

ORANJESTAD — Dit jaar legt de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg, ter gelegenheid van zijn 30-jarig bestaan, extra nadruk op het belang van de kinder-zegelactie in de gemeenschap. Met de gelden verkregen uit de kinderzegelacties, en met de steun die jaarlijks verkregen wordt van het Nederlands Comité voor Kinderzegels, heeft de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) al heel wat hulp kunnen bieden aan diverse organisaties die actief zijn op het gebied van de jeugdzorg. Zo voteerde de FAJ in de afgelopen 12 maanden subsidies ten bedrage van f.60.450,- voor Arubaanse instellingen en verenigingen.

De school-zegelactie van dit jaar begint volgende week woensdag 28 september. Als speciale attractie ter gelegenheid van het dertig-jarig bestaan verbindt de FAL dit jaar een wedstrijd-element aan de actie. Ieder kind dat zijn of haar enveloppe gevuld heeft met 10 bestelnamen, mag een rebus oplossen en dingt dan mee naar een prijs. Daarnaast zal iedere deelnemer aan de actie een presentje ontvangen.

De eerste dag van uitgifte der zegels valt dit jaar op 18 oktober. Op deze dag kunnen de bestellingen vanaf half acht 's morgens op de postkantoren van Oranjestad en San Nicolas worden afgehaald. De kinderen moeten de bestellingen wel op 18 oktober rondbrengen, vooral gelet op de Eerste dag enveloppen.

De FAJ heeft in de periode september 1982 — september 1983 subsidies ten bedrage van f.60.450,— gevoteerd voor instellingen en verenigingen op Aruba. Deze waren: Stichting Reclassering en Kinderbescherming, Stichting de Antilliaanse Padvinders district Aruba, YMCA, Jeugdcentrum Washington, Centro di Barrio Noord, Centro di Barrio Ayo, Stichting Kinder-vakantiewerk Aruba, Stichting de Geestelijk Gehandicapte, Antilliaanse Jongens/Meisjes Gilde en Stichting de Arubaanse Muziekschool, terwijl subsidieaanvragen van de Stichting Don Bosco San Nicolas en de Fundashon Cristian pa Hubentud di Aruba, nog in behandeling zijn.

Voorts werden er door bemiddeling van de FAJ aan diverse stichtingen en verenigingen subsidies verleend door onder andere: het Koningin Juliana Fonds van Nederland, het Nationaal Jeugd Fonds en de Vereniging Trein HYSM, eveneens uit Nederland.

AMIGOE
ZATERDAG 24 SEPTEMBER 1983

OTI Antillas direct op tv

ORANJESTAD — De uitzending van de finale van het OTI-Antillas zangfestival is rechtstreeks vanuit de studio van TeleCuraçao en wordt "live" gerelayeerd door TeleAruba. Dit gebeurt aanstaande zondag tussen 6 uur 's middags en 8 uur 's avonds. Voor Aruba doen aan de finale mee: The Young Voices, Claudius Phillips, Efrem Benita, Tommy and Francis, Marcelino Paesch, Dennis Raghunath, Olivia Murray en Edwin Abath. Het OTI-internationale festival wordt dit jaar op 29 oktober in Washington D.C. gehouden.